

TOVÁBBRA IS ERŐTELJES A BERUHÁZÁSI KEDV A MEZŐGAZDASÁGBAN EGYRE TÖBBEN VÁRJÁK A FOGLALKOZTATÁS NÖVEKEDÉSÉT

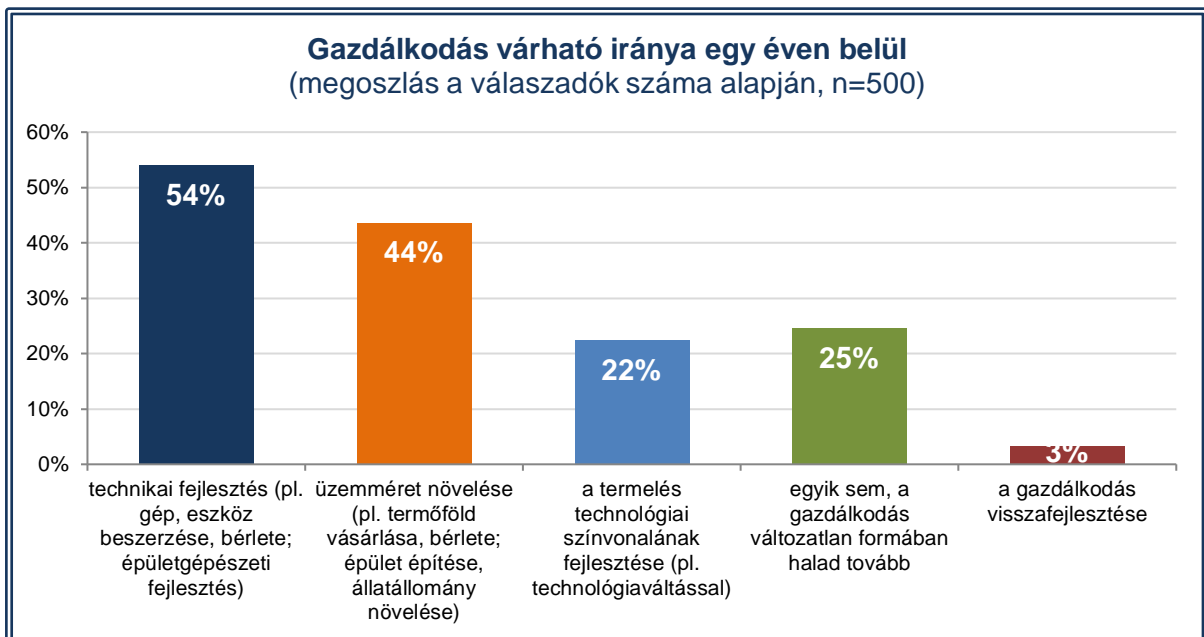
Miközben a gazdálkodás több tényezője miatt óvatosabbak, továbbra is létszámbővítésben és hatékonyságnövelést célzó beruházásokban gondolkodnak a mezőgazdaságban tevékenykedők a következő 12 hónapban – derül ki a Takarékné Csoport immár harmadik alkalommal közzétett, Takarékné Agrárhangulati Indexéből. Az agrárium szereplőinek véleményét, várakozásait tükröző Index kiemelkedően élénk beruházási szándékot jelez: a válaszadók 80 százaléka tervez beruházást a következő egy évben. A Takarékné Agrárhangulati Index negyedéves rendszerességgel ad képet a magyar mezőgazdaságban tevékenykedők gazdálkodással, beruházással, finanszírozással, támogatásokkal kapcsolatos aktuális hangulatáról, elképzeléseikről, illetve azok változásáról.

Az általunk is régóta szorgalmazott szemléletváltásról tanúskodik, hogy egyre többen a beruházási céljaik élére a piaci igényekhez történő igazodást helyezik. „A gépesítés, az öntözés modernizálása a célom, illetve néhány jól képzett munkavállaló alkalmazása. Ezek nagyon nehéz feladatok.” Jellemzően ilyen és ehhez hasonló válaszokat kaptunk a Takarékné Agrárhangulati Index harmadik felmérése során.

A mezőgazdasági vállalkozások döntéshozói azért továbbra is óvatosan optimisták a gazdálkodási környezet várható alakulásáról. Az immár a harmadik felmérését közlő Agrárhangulati Indexet a Takarékok hagyományosan erős mezőgazdasági és élelmiszeripari kapcsolataira tekintettel hívta életre a Takaréknébank. Az Index harmadik, 9,14 pontos értéke elmarad az előző mérés 12,89 pontos értékétől, ami alapján megállapítható, hogy az agrárüzemek döntéshozói közül mintegy 9 százalékponttal vannak többen azok, akik inkább javulást várnak működési környezetükben, mint, akik romlást. Ami a jövedelmezőséget illeti, a válaszadók 52 százaléka ezen a téren nem vár változást, míg 28 százaléka javulást, 19 százaléka pedig romlást valószínűsít a következő egy évben. Az előző méréshez képest kissé többen aggódnak a jövedelmezőségük alakulása miatt, amit elsősorban a piaci árak alakulásával hoznak összefüggésbe, és hatékonyságuk javítását célzó beruházásokkal próbálnak kivédeni.

Az agrárüzemeket ugyanakkor erőteljes beruházási szándék jellemzi: a válaszadók mintegy 80 százaléka tervez beruházást a következő egy évben. A felmérésben részt vevők több mint fele, 54 százaléka technikai fejlesztést, 44 százaléka az üzemméret növelését, 22 százaléka pedig a termelés technológiai színvonalának fejlesztését tervezi a következő egy évben. Összességében a válaszadók 72 százaléka gazdálkodása fejlesztésében, 25 százaléka a szinten tartásában, 3 százaléka pedig visszafejlesztésben gondolkodik. Az előző méréssel összevetve ugyanakkor itt is érzékelhető kismértékű, 1-2%-os visszalépés, amit azonban inkább óvatosságnak, mint romló hangulatnak érzékelünk. A szabadszavas válaszokból ugyanis kiderül, hogy a benyújtott pályázatokkal kapcsolatos határozatok nagy befolyással lesznek a beruházási döntésekre. A válaszadók 52 százaléka tervez ugyanis pályázati úton agrártámogatást igénybe venni a következő egy évben. A válaszadók kétötöde (40%) vissza nem térítendő támogatás igénybe vételét tervezi. Az állattartók beruházási kedve

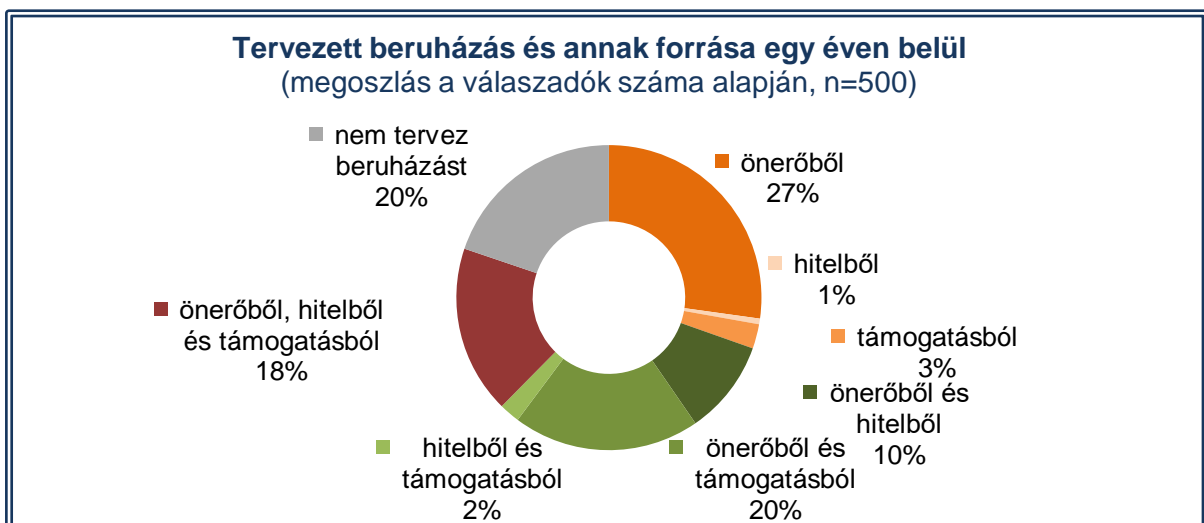
továbbra is jóval meghaladja a növénytermesztőkét, ami részben a pályázati rendszer hatásának tulajdonítható.

Megjegyzés: A megoszlások összege azért nem 100%, mert a gazdaság egyszerre több fejlesztést is tervezhet

Támogatást, hitelt és munkaerőt is sokan vennének fel, azonban a hitelfelvételben gondolkodók aránya nem nő

A tervezett beruházások jelentős hányada támogatási forrás igénybevételére épül és hitelfelvételi szándék is párosul hozzá. A válaszadók közel egyötöde (18%) mindhárom forrásból (önerő, támogatás, hitel) tervezi a beruházásának finanszírozását. A válaszadók 27 százaléka csak önerőből, 3 százaléka csak támogatásból és mindössze 1 százaléka csak hiteltől szeretné finanszírozni a beruházást. 32 százalékuk a háromból két forrás felhasználását tervezi (20% önerő+támogatás, 10% önerő+hitel, 2% hitel+támogatás). Összességében a válaszadók 75 százaléka tervez önerőt, 42 százaléka támogatást, 31 százaléka pedig hitelt igénybe venni.

Összességében továbbra is mérsékelt a mezőgazdasági vállalkozások hitelfelvételi kedve, annak ellenére, hogy a fejlesztőbarát környezet adta lehetőségek kiaknázásának legnagyobb akadálya a saját forrás korlátozottsága. A válaszadók 34 százaléka venne fel hitelt gazdasága számára a következő egy évben.

A beruházást tervezők zöme új alkalmazottak felvételével is számol, de a foglalkoztatottak megtartására és/vagy létszám bővítésre számítók aránya a teljes mintát tekintve is jelentős. A válaszadók közel négyötödénél változatlan marad a foglalkoztatottak létszáma a következő egy évben: 20 százalékuk növekedést, 3 százalékuk pedig csökkenést vár a foglalkoztatottak számában.

Régiós megoszlásban, az előző mérésünkhöz hasonlóan, Észak-Magyarországon és Nyugat-Dunántúlon a legmagasabb a gazdálkodók beruházási kedve. Feltűnő ugyanakkor, hogy minden régióban kevesebben számítanak támogatásokra a fejlesztéseikhez. Ez is arra a szemléletváltásra utal, amelyet a Takarékné Agrár Központ régóta szorgalmaz az ügyfelek irányában, miszerint beruházásainkat a piaci igényekhez kell igazítani, nem a támogatási rendszerhez. Ez nem jelenti azt, hogy le kellene mondanunk a támogatási rendszer nyújtotta forrásokról, de nem szabad azok ütemezéséhez igazodni.

„A magyarországi gazdák beruházásai továbbra is nagyrészt saját forrásból valósulnak meg. Ez azonban korlátos forrás, ezért indokolt lenne a külső források bevonásának növekedése. Erre jelenleg számos, később vissza nem térő lehetőség van. Ilyen az elérhető támogatások, a vidékfejlesztési pályázatok hatalmas kínálata, de ki kell emelni a soha nem tapasztalt, kedvező hitelfelvételi lehetőségeket is. Hangulati felmérésünk jelzi, hogy ezzel a gazdák tisztában vannak, azonban nem elég határozottak a fejlesztési elképzeléseik megalapozottságát illetően” – mondta Fórián Zoltán, a Takarékné Agrár Központ vezető agrárszakértője. Az elbizonytalanító tényezőkkel szemben felkészültséggel, informáltsággal, együttműködéssel, piaci szemlélettel lehet védekezni. A Takarékok a mezőgazdaság hagyományosan meghatározó finanszírozói, többek között ezért hozták létre már évekkel ezelőtt saját agrárszakmai műhelyüket. A Takarékné Agrár Központ ugyanis éppen ezeken a területeken nyújt stratégiai tanácsot, segít a döntések előkészítésében, megalapozásban, előrejelzéseket készít, mindezt pedig egy rugalmas, teljes körű finanszírozási és befektetési kínálat mellett – emelte ki a takarékok agrárszakmai műhelyének szakértője.